

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **A. A. O.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 24, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 11. 2020, čj. KRPB-208691-42/ČJ-2020-060022-SVZ, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 12. 2020, čj. 34 A 38/2020-18,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 19. 11. 2020 byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba zajištění žalobce byla stanovena podle 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 5. 11. 2020 do 4. 12. 2020.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, kterou krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stěžovatel namítl, že krajský soud se nesprávně vypořádal s žalobní námitkou nedostatečného zvážení naplnění účelu zajištění s ohledem na hrozbu vážné újmy hrozící stěžovateli v zemi jeho původu – Sýrii (tj. zda bude možné správní vyhoštění vůbec vykonat), respektive s žalobní námitkou nedostatečného zdůvodnění pochyb žalované o syrské státní příslušnosti stěžovatele. Stěžovatel navrhl, aby NSS napadený rozsudek krajského soudu a rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Stěžovatel dne 5. 11. 2020 neoprávněně přicestoval do ČR spolu s dalšími 47 osobami, všichni byli ukryti v nákladovém prostoru tureckého nákladního vozidla. Téhož dne byl stěžovatel podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zajištěn. Stěžovatel tvrdil, že je syrské národnosti a státní příslušnosti, do ČR přicestoval přes Turecko, Řecko, Albánii, Kosovo, Srbsko, Rumunsko, Maďarsko a Slovensko. Cílem jeho cesty bylo Německo, o udělení mezinárodní ochrany nepožádal. Stěžovatel u sebe neměl cestovní doklad. Žalovaná dovodila, že jsou splněny podmínky stanovené readmisní dohodou pro předání stěžovatele slovenským orgánům a za tímto účelem později stěžovatele zajistila. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nakonec nebyl předán slovenským orgánům, zahájily správní orgány řízení o správním vyhoštění stěžovatele a za tímto účelem stěžovatele zajistily. Toto rozhodnutí je přezkoumáváno v nyní projednávané věci. Nad rámec nezbytně nutného je možné uvést, že následně dne 4. 12. 2020 bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění na dobu tří let, současně bylo rozhodnuto, že se na něj vztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

[6] Sporná otázka v posuzovaném případě je, zda žalovaná a krajský soud dostatečně posoudily možnost realizovatelnosti správního vyhoštění v rozhodnutí o zajištění cizince podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[7] Úvaha o tom, zda je správní vyhoštění vůbec možné vykonat (tj. zda je jeho výkon alespoň potenciálně možný), je nezbytným předpokladem pro rozhodnutí o zajištění cizince podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Z toho ovšem nelze dovozovat, že by v každém rozhodnutí o zajištění bylo nutné posuzovat veškeré hypotetické překážky správního vyhoštění, ani to, že by možnost výkonu správního vyhoštění musela být postavena najisto. Smyslem řízení o zajištění proto není konečné posouzení otázky, zda má být správní vyhoštění cizinci uloženo, ale vytvoření podmínek pro to, aby hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen jednáním cizince. Rozhodnutí o zajištění je prvním úkonem v řízení (§ 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), který vydává policie v určité časové tísní. To s sebou nese z podstaty věci jisté zestručnění odůvodnění tohoto rozhodnutí. Na druhou stranu i přes tuto časovou tíseň je nutné trvat na tom, aby rozhodnutí o zajištění nebylo svévolné a obsahovalo konkrétní skutečnosti odůvodňující zajištění cizince. Správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění v případech, jsou-li mu v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění vyšly najevo. V takovém případě je pak povinen tyto překážky předběžně posoudit a vyjádřit se k nim (viz rozsudek NSS ze

dne 15. 4. 2009, čj. 1 As 12/2009-61, č. 1850/2009 Sb. NSS, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS).

[8] Krajský soud ve shodě s žalovanou uvedl, že v případě stěžovatele existuje reálný předpoklad ověření jeho totožnosti a státní příslušnosti a dále o něco menší, avšak stále reálný předpoklad realizace výkonu správního vyhoštění. V dané věci totiž není známa překážka trvalejší povahy, která by bránila vyhoštění stěžovatele z území ČR. Vyjádření stěžovatele v tom smyslu, že mu k návratu do Sýrie brání tamní občanská válka, neboť stěžovatel nechce na vojnu a obává se postihu, jakož i újmy na zdraví za své vycestování, nebylo možné hodnověrně ověřit na základě údajů uvedených stěžovatelem do protokolu dne 19. 11. 2020 vzhledem k časovým lhůtám, jimiž je správní orgán vázán s ohledem na omezení cizince na svobodě. Toto však bude zkoumáno v dalším řízení příslušným odborem ministerstva vnitra, jenž o tom vydá příslušné stanovisko. Za účelem prokázání totožnosti a státní příslušnosti stěžovatele přitom již také žalovaná učinila bezodkladně nezbytné kroky (v rámci doby zajištění stěžovatele). Vzhledem k dosavadní neověřené totožnosti a státní příslušnosti stěžovatele nemohlo být ani zjištěno, že by stěžovateli v zemi původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná rovněž posoudila rodinné a soukromé poměry stěžovatele na území ČR a nezjistila žádné rodinné či příbuzenské vazby. Zásadní skutečností, pro kterou bylo přikročeno, k zajištění stěžovatele tedy bylo především ověření jeho totožnosti a státní příslušnosti, kterou stěžovatel neprokázal žádnými doklady (cestovní pas neměl a syrské dokumenty údajně ztratil cestou). Také krajský soud zdůraznil, že syráská státní příslušnost stěžovatele ještě nebyla v řízení prokázána. Dále krajský soud konstatoval, že stěžovatel neuvedl žádné zásadní skutečnosti, které by nasvědčovaly, že by výkon následného správního vyhoštění nemohl být realizován. V žalobě stěžovatel rovněž neuvedl nic konkrétního, pouze to, že účel zajištění nemůže být realizován. Krajský soud k tomu přiléhavě v bodu 26. svého rozsudku poukázal na skutečnost, že z tvrzení stěžovatele nevyplývá, že vycestoval ze Sýrie nebo jiné arabské mluvící země) v důsledku nedostatku, útisku či válečných útrap, ale údaje jím uvedené svědčí spíše o ekonomické migraci (stěžovatel uvedl, že v zemi svého původu žil se svými rodiči, před odchodem do EU pracoval 7 měsíců v Turecku a poté se s bratrancem dohodl, že pojedou do Německa). Žalovaná i krajský soud přitom shodně konstatovaly, že značná část občanů Sýrie je z území ČR do země svého původu dočasně nevyhostitelná, avšak nelze vycházet jen z blíže nedoložených tvrzení cizinců, že prchají ze Sýrie, ale tato tvrzení je třeba ověřit.

[9] S ohledem na uvedené je zřejmé, že se žalovaná i krajský soud zabývaly možností splnění účelu zajištění v rámci dostupných informací, které do doby svého rozhodnutí žalovaná získala, a to v rozsahu, který byl v rámci jejích časových možností. Toto posouzení je vzhledem k povaze rozhodnutí, kdy je třeba posoudit pouze potenciální možnost realizace správního vyhoštění dostatečná. Není tedy pravda, že by žalovaná a krajský soud založily svůj závěr pouze na tom, že stěžovatel neprokázal své syrské občanství, jak stěžovatel předesílá v kasační stížnosti. Žalovaná vysvětlila, že občanství stěžovatele a s ním související otázky vzhledem k daným časovým možnostem nemohla podrobněji ověřit. Namítá-li stěžovatel, že k jeho zajištění žalovaná přistoupila až po dvoutýdenním držení v zařízení pro zajištění cizinců a mohla si obstarat alespoň základní podklady – např. názor kvalifikovaného tlumočníka na příslušný dialekt stěžovatelovy arabštiny, resp. stěžovatele podrobit „testu“ ze zeměpisných a dalších znalostí jím

tvrzeného místa původu, lze uvést, že z hlediska ověření totožnosti a státní příslušnosti jsou i toto jistě možné prostředky. Je však nutné uvést, že v případě řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění, je rozhodnutí o zajištění prvním úkonem ve věci, kdy správní orgán dokazování neprovádí a vychází pouze ze skutečností, které jsou mu známy, nebo které v řízení vyšly najevo. Žalovaná v projednávané věci tedy k bližšímu ověření totožnosti a státního občanství stěžovatele ani neměla prostor. Pro úplnost zbývá ke kasačním námitkám dodat, že předchozí zajištění stěžovatele („*dvoutýdenní držení v zařízení pro zajištění cizinců*“) se vztahovalo k zajištění za účelem jeho předání podle readmisní dohody do Slovenské republiky (dne 18. 11. 2020 slovenská strana sdělila, že stěžovatele na své území nepřijme) a nikoli za účelem jeho vyhoštění. Rozsah skutečností, které musí být prokázány z hlediska splnění předpokladů pro „předání“ a „vyhoštění“ je přitom rozdílný; v případě zajištění stěžovatele za účelem jeho předání na Slovensko bylo zejména rozhodné, zda jsou splněny předpoklady pro jeho předání do této země (nikoli např. do Sýrie či jiného státu).

[10] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[11] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalované nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec její běžné činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 9. srpna 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu